

בש"פ 9109/20 - חנה אררט נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 9109/20

לפני:

כבוד השופט א' שטיין

העוררת:

חנה אררט (שלאין)

נ ג ד

המשיבה:

מדינת ישראל

ערר לפי סעיף 53(א) לחוק סדר הדין הפלילי
(סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, על
החלטת בית המשפט המחוזי ירושלים (השופט א'
דורות) אשר ניתנה ביום 10.12.2020 במ"ת
4690-07-20

בשם העוררת:

עו"ד אורי אביב

בשם המשיבה:

עו"ד חנה ליב

החלטה

1. לפני ערר לפי סעיף 53(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), על החלטת בית המשפט המחוזי ירושלים אשר ניתנה ביום 10.12.2020 (השופט א' דורות) במ"ת 4690-07-20, במסגרת הליך ההסגרה נשוא תה"ג 4602-07-20, ואשר דחתה את בקשת העוררת לקיים עיון חוזר בהחלטה להשאירה במעצר מאחורי סורג ובריח עד תום הליך ההסגרה.

ההליכים הקודמים

2. ביום 2.7.2020 הוגשה נגד העוררת בקשת מעצר לפי סעיף 5 לחוק ההסגרה, התשי"ד-1954 (להלן: חוק ההסגרה). לפי המתואר בבקשת המעצר, ביום 24.8.2018 התקבלה בקשת ממשלת רומניה להסגיר לידיה את

עמוד 1

העוררת לשם אכיפת עונש מאסר בן חמש שנים, אשר הוטל עליה בגין ביצוע עבירות של סרסרות למעשי זנות וסחר בילדים. מהאמור בבקשת ההסגרה עולה, כי בין השנים 2012-2013 ניהלה העוררת, יחד עם בעלה, עסקי זנות לשם עשיית רווחים. נטען כי העוררת נטלה חלק מרכזי בהפעלתה של רשת עבריינית שעיקרה סרסרות קטינים לזנות ונטילת רווחיהם, ועסקה בהשגת קורבנות לזנות, שכללו קטינות. העוררת שיכנה את הקטינות בביתה, הסיעה אותן לנקודות המפגש עם צרכני זנות ונטלה מהן את שכרן. ביום 1.7.2020 נעצרה העוררת מכוחו של סעיף 6 לחוק ההסגרה.

3. כאמור בבקשת ההסגרה, העוררת הורשעה ברומניה, בפסק דין חלוט, בסרסרות לזנות ובסחר בקטינים - עבירות פליליות שעל חומרתן אין צורך להכביר במילים. לפיכך, העוררת אינה נהנית עוד מחזקת החפות; ולפי הנתען על ידי המדינה, קיים חשש ממשי להימלטותה מאימת הדין. כמו טוענת המדינה כי מעשי העוררת מלמדים על מסוכנותה לשלום הציבור, ולפיכך הם מקימים עילת מעצר עצמאית מכוח סעיף 21(א)(1)(ב) לחוק המעצרים. עוד נטען, כי מעצרה של העוררת דרוש כדי לסייע למדינה לעמוד בהתחייבויות שנטלה על עצמה במישור הבינלאומי, בין היתר כלפי רומניה.

4. ביום 2.7.2020 התקיים דיון ראשון בבקשת ההסגרה, במסגרתו ביקש בא-כוח העוררת לדחות את הדיון כדי לאפשר לו ללמוד את חומרי החקירה, ובמקביל לשחרר את העוררת למעצר בית בפיקוח אמה ואחותה. בית המשפט המחוזי (השופט א' דורות) דחה את הבקשה לשחרור העוררת למעצר בית, בשים לב לחשש מהימלטותה. ביום 13.7.2020, דחה השופט ר' יעקובי את בקשת העוררת לעיון חוזר בהחלטה מיום 2.7.2020, במסגרתה הועלו, בין היתר, טענות בדבר מצבה הרפואי הרעוע של העוררת, בקבעו כי העוררת לא הצביעה על שום טעם שיכול להצדיק את שחרורה למעצר בית, ואף לא הגישה את המסמכים המבוקשים לביסוס טענותיה בנוגע למצבה הרפואי.

5. ביום 30.9.2020, התקבל תסקיר שירות המבחן בעניינה של העוררת. בתסקיר זה נאמר כי קיים סיכון שהעוררת תפר את תנאי המעצר שלה ותשבש מהלכי משפט. התסקיר קבע כי בשל האופי ההישרדותי שסיגלה לעצמה העוררת לאורך השנים, נטייתה להדחקה משמעותית והעדר אמון ביכולת הסביבה לסייע לה, קיים סיכון כי היא נתונה להשפעה, וכי במצבי דחק עשויה לפעול באופן אימפולסיבי ולא צפוי. בהתייחס למקום ומסגרת הפיקוח המוצעת, העריך שירות המבחן כי שהותה של העוררת בפיקוחן של אמה ואחותה לא תפחית את סיכון ההימלטות. לאור כל האמור בתסקיר שירות המבחן, קבע בית המשפט המחוזי (השופט א' דורות) בדיון אשר התקיים באותו יום, כי העוררת תיעצר בכלא עד תום הליכי ההסגרה, בשים לב לחשש המובנה מהימלטות בהליכי הסגרה אשר מתעצם במקרה של העוררת. קביעה זו התבססה על כך שהעוררת עזבה את רומניה לפני תום משפטה ולא חזרה לשם גם לאחר שהורשעה ודינה נגזר, ולאחר שהערעור שהוגש מטעמה על ההרשעה ועל העונש נדחה.

6. ביום 10.12.2020, התקיים דיון בבקשה לעיון חוזר שהגישה העוררת ביחס להחלטה כי תישאר במעצר בכלא עד תום הליכי ההסגרה. העוררת הציעה להעמיד שבעה מפקחים שאינם בני משפחתה - כולם יוצאי משטרת ישראל, שירות הביטחון והרשות הלאומית למלחמה בסמים ובאלכוהול - אשר הביעו את נכונותם לפקח על העוררת וללוותה במהלכו של הליך ההסגרה. התסקיר המשלים של שירות המבחן העריך כי למרות שמדובר במפקחים אשר מנהלים אורח חיים נורמטיבי ואשר מבינים את אחריותם בכל הקשור לחובתם לפקח על העוררת, מדובר באנשים הזרים לעוררת שאינם ערים למורכבות מצבה; ולפיכך, אין במסגרת הפיקוח המוצעת אלמנט של מחויבות וסמכות. שירות המבחן התרשם גם כי המפקחים המוצעים אינם ערים למשמעות הפיקוח לתקופה ארוכה והשפעתו על אורח חייהם. לפיכך, העריך שירות המבחן כי החלופה המוצעת לא תהווה גורם משפיע משמעותי על העוררת, ולא באו בהמלצה על שחרורה לחלופת מעצר.

7. בית המשפט המחוזי דחה את הבקשה לעיון חוזר בקבעו כי לא ניתן ליתן אמון בעוררת ולסמוך על כך שזו תקיים את תנאי שחרורה או את תנאי המעצר בפיקוח אלקטרוני - זאת, לאור התנהלותה ברומניה והאמור בתסקיר המשלים של שירות המבחן. בית המשפט הדגיש כי על מנת לשקול את שחרורו של עצור לחלופת מעצר, הוא צריך לתת אמון בעצור עצמו, ואין די במתן אמון במפקחיו.

על החלטה זו הוגש הערר שלפניי.

טענות העוררת

8. העוררת טוענת כי שגה בית המשפט המחוזי כאשר פסל את החלופה של מעצר באזוק אלקטרוני בפיקוחם של שבעת המפקחים, שהינם יוצאי משטרה ובעלי דרגות ותפקידים בכירים לשעבר.

9. העוררת טוענת כי לא נמלטה מהדין, אלא חזרה לישראל לטיפול רפואיים, בניגוד למה שנטען נגדה. בנוסף טענה העוררת, כי בית המשפט ברומניה לא דרש את חזרתה לצורך ניהול הדיון.

10. העוררת מוסיפה וטוענת כי בניגוד למה שנטען נגדה בבקשת ההסגרה, היא עצמה הייתה קורבן וחווה התעללות מצד בעלה. עוד טוענת העוררת, כי חששה מהסגרתה לרומניה נובע מכך שלטענתה גורמים עבריינים שולטים שם בבתי הסוהר.

11. העוררת טוענת גם כי חלה הדרדרות במצבה הרפואי וכי בעטיו היא אושפזה בבית החולים הדסה עין כרם ובבית החולים הפנימי של בית הסוהר.

12. כמו כן נטען כי מדיניות "השמייס סגורים", בה נקטה ממשלת ישראל בשל התפשטותו של נגיף הקורונה, ממילא הופכת הימלטות מן הדין למשימה בלתי אפשרית.

13. העוררת חוששת מהידבקות בנגיף הקורונה בשל מצבה הרפואי וטוענת כי אינה מטופלת כיאות במסגרת מעצרה.

טענות המדינה

14. המדינה טוענת כי מצבה הרפואי של העוררת מטופל כיאות במסגרת מעצרה וכי החשש הממשי והמוכח מהימלטותה מאימת הדין מחייב את המשך מעצרה בכלא.

15. כמו כן דוחה המדינה את ההסבר שנתנה העוררת לבריחתה מרומניה כבלתי אמין.

הודעת עדכון באשר למצבה הרפואי של העוררת

16. בהתאם להחלטה שנתתי בתום הדיון בערר אשר נערך לפניי, שבמהלכו שמעתי גם את דברי העוררת עצמה באמצעות היועדות חזותית, המדינה הגישה הודעת עדכון ביחס למצבה רפואי של העוררת. בהודעה זו, הנושאת תאריך 10.1.2021, מתאר רופא שב"ס את מצבה הרפואי של העוררת כמצב מורכב - זאת, בין היתר בשל האירוע המוחי ממנו סבלה העוררת ובשל מספר אירועים של דימום ממקור רחמי, אשר אובחנו וטופלו. כמו כן נאמר בהודעת העדכון, כי העוררת סובלת מחולשה, זקוקה לפיזיותרפיה, מתניידת לעתים קרובות באמצעות כיסא גלגלים וזקוקה לעזרה סיעודית ברחצה ובהלבשה. לצד זאת, צוין כי שב"ס דואג לספק לעוררת את צרכיה הרפואיים והסיעודיים במסגרת מעצרה.

17. בהמשך להודעת עדכון זו, הודיעה המדינה כי עמדתה באשר למעצרה של העוררת לא השתנתה.

18. מנגד, טוען בא-כוח העוררת במסגרת תגובתו להודעת העדכון, כי מן הדין להעביר את העוררת מן הכלא למעצר בתנאי אזוק אלקטרוני שהוצעו מטעמה. כמו כן חוזר בא-כוח העוררת על טענותיו לגופו של הליך ההסגרה.

דיון והכרעה

19. לא מצאתי עילה להתערב בהחלטה קמא אשר קבעה כי העוררת עלולה לנסות ולהימלט מאימת הדין ולסכל את הליך ההסגרה, אם תשחרר ממעצרה. ההסברים שנתנה העוררת באשר למעלליה ולהימלטותה מרומניה, אף הם אינם מעוררים אמון. אשר על כן, השאלה היחידה בה מוטל עלי להכריע קשורה למצבה הרפואי של העוררת שנראה מורכב, בלשון המעטה. האם לנוכח מצב זה, כמפורט בהודעת העדכון, מן הראוי ליצור עבור העוררת מסגרת של מעצר באזוק אלקטרוני מחוץ לכלא, אשר תמנע את הימלטותה מן הדין ותאפשר את מיצוי של הליך ההסגרה?

20. לשאלה זו הנני משיב בחיוב. מצבה הרפואי של העוררת הינו מורכב עד-כדי-קשה. מצב זה מחייב את בית המשפט לבדוק בכובד ראש את היתכנותה של חלופה אפשרית למעצרה בין כותלי הכלא, וזאת במיוחד לנוכח ההתפשטות האפשרית של נגיף הקורונה (ראו, למשל: בש"פ 2434/20 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 13 (12.4.2020)).

21. מטעם זה בלבד, הנני סבור כי מן הדין להעביר את העוררת ממעצרה בכלא למעצר בתנאי אזוק אלקטרוני תחת פיקוחם של המפקחים אשר הוצעו מטעמה - וזאת, בכפוף לבדיקת ההיתכנות על ידי היחידה לתיאום הפיקוח האלקטרוני ולתנאים מגבילים מצטברים כדלקמן:

א. מעצר בית מלא, ללא חלונות התאווירות - זאת, בכפוף לאפשרות לצאת מן הבית לצרכים רפואיים דחופים בלבד, ככל שיאושרו על ידי בית המשפט המחוזי, ולישיבות שתתקיימנה בהליך ההסגרה.

ב. פיקוח אנושי במשך 24 שעות ביממה.

עמוד 4

ג. איסור יציאה מן הארץ והפקדת כל הדרכונים שברשותה בבית המשפט המחוזי.

ד. התחייבות עצמית וערבות אישית של כל אחד מהמפקחים בסכום משמעותי, שייקבע על ידי בית המשפט המחוזי.

ה. הפקדת מזומנים או ערבות בנקאית אוטונומית בסכום משמעותי אשר ייקבע על ידי בית המשפט המחוזי.

ו. מילוי כל הדרישות המנויות בפסקאות ג, ד ו-ה לעיל לפני המעבר מן הכלא לאזוק אלקטרוני.

22. הערר מתקבל אפוא כאמור בפסקה 21 לעיל, והתיק מוחזר לבית המשפט המחוזי להמשך הדיון בקביעת התנאים למעברה של העוררת למעצר בפיקוח אלקטרוני.

ניתנה היום, י"ד בשבט התשפ"א (27.1.2021).

ש ו פ ט